

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 2 zł.
z odnośnikiem do domu 2 zł. 50 gr.
na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . . 3 zł.
zagranicą . . . . . 5 zł.

Cena pojed. egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 po poł.

№ 141 (7771)

Środa, dnia 25 Czerwca 1924 r

Rok XXXII

WĘGIEL

GÓRNOŚLĄSKI I DĄBROWIECKI
z kopalni:

Max	Marie
Hramsta	Böer
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück
Fanny	Neuglückauf
Hoym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelssen	Czeladź

po cenach kopalnianych na
weksle 1—1½—2 miesięczne.

Portland Cement

z pieców rotacyjnych

fabryki

„Rudniki“

po cenach fabrycznych
na weksle 1½—2 miesięczne.

KOKS Zabrzecki

z „Emma” i „Wolfgang”

po cenach hutniczych

Wapno kieleckie, papa
dachowa i gwoździe
budowlanepo cenach fabrycznych na
weksle 1½ miesięczne.

NAJLEPSZE FRANCUSKIE SAMOCHODY „PEUGEOT”

1143

na dogodnych warunkach poleca:

KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA, Kazimierzowska 1, tel. 92.

Zakład Lecznicy w Kaliszu

położony w pięknym Parku Miejskim,
otwarty cały rok, przyjmuje osoby chore
z cierpieniami wewnętrznymi, nerwowymi
i kobiecymi. Zakład posiada urząd-
zenia wodolecznicze, aparaty do
elektryzacji, naświetlań, masażu, gabinet
Roentgena, lampę kwarcową (czyli sztuc-
zne górskie słońce), lampę „Solux”,
pracownię analistyczną i pensjonat z
kuchnią dietetyczną.

CZYNNY CODZIENNIE.

Leczenie cukrzycy „insuliną”

DENTYSTA

Wolpe = Lampert

GŁÓWNY RYNEK № 17

(dom Salamonowicza) przyjmuje od 10 rano
do 7-ej wiecz. 864

Pracownia krawatów

Jadwiga Przybylskiej

Marjańska 1, wejście z Poprzeczno-Warszawskiej.

Przyjmuję obstalunki z własnego lub powierzzonego
materiału oraz przerabiam i odświeżam
zniszczone krawaty. 1215

CENY UMIARKOWANE.

W czwartek 26 czerwca r.b. o godz. 11 przed
południem odbędzie się na łąkach w Zago-
rznie gm. Pamięcin u Antoniego Spisza

LICYTACJA

I-go i II-go pokosu siana.

1181

LECZNICA OCZY

Dla chorych na
D-ra med. R. SOBAŃSKIEGO
Warszawa, Al. Ujazdowskie 37, m. 9. 1164

Zakład Fryzjerski

L. Jakubowicz

Garbarska (obok Hotelu Wiedeńskiego).

Zawiadamia Sz. Kliencie, że wykonuje
masaże twarzy aparatem elektrycz-
nym „Sanax” mycie głowy i susze-
nie włosów aparatem „Fön”, również
wykonuje czesanie Pań i wykwinny
MANICURE.

Osobny gabinet dla Pań.

CENY BARDZO PRZYSTĘPNE.

Walka o kresy zachodnie.

Kiedy Francuzi odzyskali stracone w roku
1871 prowincje Alzacji i Lotaryngji, pierwszym
ich krokiem było ryczałtowo wyrzucenie z tych
ziemi intruzów niemieckich. Zarządzenie zostało
wydane błyskawicznie i przeprowadzone również
błyskawicznie. Kiedy Polacy odzyskali swoje
prastare dzielnice, zabrowane im przez Prusa-
ków, którzy ludność polską wywłaszczali prze-
mocą z ojczystych zagonów, osiedlając na nich
kolonistów niemieckich, niektórzy z (pośród twó-
ców traktatu wersalskiego) zaopiekowali się
bardzo gorliwie nie tymi, których w brutalny
sposób wygnano z ojcowizny, ale tymi, którzy
„jure caduco” zawładnęli zabrowaną ziemią.

Na mocy artykułu 93 traktatu wersalskiego
narzucone nam osławiony traktat o mniejszo-
ściach narodowych z dnia 28 czerwca 1919 r.,
położony w Paryżu przez pp. Dmowskiego i
Paderewskiego. Ten nieszczęsny traktat stał się
kulą u nóg Polski, powiększoną powtórnie przez
Ligę Narodów, przez Trybunał rozjemczy w Ha-
dze, przez rozmaitych arbitrów, a wreszcie
przez nasze własne błędy. Zamiast wykonać po-
stawienia dodatkowego traktatu we właści-
wym czasie, wyzyskując korzystne dla nas prze-
pisy, a nie dopuszczając do rozszerzenia uciąż-
liwych, my złekce ważyliśmy sprawę zachodnich
kresów, daliśmy się Niemcom wywieść w pole

i zapłaciliśmy za to bardzo drogo szkodami poli-
tycznymi i ekonomicznymi. Odniesieniem kre-
sów zachodnich daliśmy dotkliwy cios, również
jak bezpieczeństwu państwa od zachodniej
ściany

Ale stało się. Naprawiamy to, co można
jeszcze naprawić, a szkody niepowrotne niechaj
nam będą nauką na przyszłość. Bądź co bądź ze
sprawy zaginionej wyszliśmy obronną względ-
nie ręką, jak to świadczy ostatnie trzydniowe
rozprawy w Radzie Ligi Narodów. Załatwiony
został długotrwały spór o odszkodowania dla
usuniętych z Polski kolonistów niemieckich.
Polska — jak donosiłiśmy — mianowicie, za-
placi na rzecz 500 wydalonych osób 2.700.000
franków złotych. Nicstety kwestja opcji, to jest
obywatelstwa polskiego względnie niemieckiego
dla Niemców byłego zaboru pruskiego nie zo-
stała rozwiązana, jednakże rokowania będą to-
czyć się dalej. W ostatnim dniu obrad Ligi Na-
rodów p. Skrzyński, przedstawiciel Polski, sto-
czył szczęśliwą batalję w obronie naszych inte-
resów. Gdy dr. Suza Dantas, członek Rady Ligi
Narodów, odczytał sprawozdanie kapitała Pni-
limore, który w Polsce badał kwestję opcji, tu-
dzież dwie noty niemieckie, zarzucające Polsce
rzekome złamanie deklaracji Koźmińskiego, wy-
wiązała się bardzo ożywiona dyskusja. Ażeby
ją zrozumieć, trzeba poznać treść deklaracji p.
Koźmińskiego. Otóż w czasie poprzednich roko-
wań w sprawie niemieckich optantów p. Koź-
ski z wiedzą rządu polskiego złożył deklarację
że aż do chwili ukończenia rokowań rząd pol-
ski nie będzie stosował do niemieckich optan-
tów żadnego zarządzenia przymusowego. Zło-
żenie takiej deklaracji było rzeczą niefortunną,
zachęca bowiem Niemców do przewlekania ro-
kowań. Gdyby Polska miała nadal w ręce przy-
znane jej traktatem środki przymusowe, to
Niemcy dla uniknięcia ich parliji sami do szyb-
kiego porozumienia się z Polską.

I znowu trzeba powiedzieć: stało się. Dekla-
racja p. Koźmińskiego istnieje, więc trzeba się
jej trzymać. Polska lojalnie trzymała się dekla-
racji, co stwierdził stanowczo w swoim spra-
wozdaniu jak w odpowiedziach na pytania lorda
Parnmora na środowym posiedzeniu. Rady.
Natomiast odczytane dwie noty niemieckie z
dnia 11 i 7 czerwca br. przytaczają 168 wypadków
rzekomego stosowania środków przymusowych
pod postacią wydalań i likwidacji majątków.
P. Skrzyński stwierdził, że Polska nigdy nie zła-
mała wymienionej deklaracji poczem lord Par-
moor wystąpił z wnioskiem, ażeby Rada Ligi
Narodów uchwaliła rezolucję, wzywającą rząd
polski do przeprowadzenia śledztwa w sprawie
rzekomych nadużyć, tudzież do zawiadomienia
Rady o wynikach śledztwa. P. Skrzyński wystą-
pił stanowczo przeciwko wnioskowi lorda Par-

Pasy skorzane

z najprzedniejszych kuponów zagranicznych.

Pasy z sierści wielbłądziej

Wszelkie pakunki do motorów, maszyn parowych, lokomobil i pomp

Pompy skrzydłowe ssąco-tłoczące

posiada stale na składzie

Dom Handlowy

Zjednoczonych Młynarzy

w Kaliszu

ul. Wrocławska № 41, Telefon 220.

1056

modra i przeciwko wszelkiej wogóle dyskusji nad tą sprawą, oświadczając, że władze polskie zbadają rzekome nadużycia, przytoczone przez niego rezolucja otrzymała formę zwykłego oświadczenia, które nie nakłada na Polskę obowiązku do przedkładania Radzie wyników śledztwa. Znany wróg Polski, socjalista szwedzki Branting usiłował jeszcze przemycić wniosek nieprzychylny Polsce, ale bez skutku. Rada Ligi przyjęła do wiadomości sprawozdanie Dantasa i poleciła wciągnąć do protokołu oświadczenia p. Skrzyńskiego i lorda Parmoora.

Wybrniętymy do połowy z zabagnionej sprawy kresów zachodnich. Pozostaje do załatwienia sprawa optantów. Wedle przepisów traktatu wersalskiego i dodatkowego traktatu paryskiego Polska ma obowiązek uznać za obywateli pol „ipse facto“ dwie kategorie Niemców: tych, którzy w chwili uzyskania przez traktat mocy obowiązującej, to jest w dniu 10 stycznia 1920 roku posiadali na terytorjum polskiem stałe miejsce zamieszkania, a następnie tych, którzy urodzili się na terytorjum polskiem z rodziców zamieszkujących na niem stale, chociażby w chwili wejścia w życie traktatu nie mieszkali stale w Polsce. Co do pierwszej kategorii traktat wprowadził to ograniczenie, że Niemcy zamieszkali w Polsce po dniu 1 stycznia 1908 r. mogą nabyćobywatelstwo polskie tylko za specjalną zgodą rządu polskiego.

Niemcy chcąc na naszych kresach utrzymać za wszelką cenę swój stan posiadania, wytworzyli barbarzyńskiemi środkami, usiłują nadęć przepisom dodatkowego traktatu paryskiego jak najszerszą interpretację i uciekają się do najbardziej pospolitych kruczków palestranckich. Mamy nadzieję, że po tylu doświadczeniach dyplomacji na zażenowani Niemców tę grę cofnątę sprawę w myśl postawień traktatów, które nakładają na nas uciążliwe obowiązki. Wypełnijmy te obowiązki, ale nie ponad to. Nasza ugodowość musi mieć pewne granice poddyktowane żywotnym interesem państwa i narodu polskiego.

cje z Moskwy, dotyczące odpowiedniego wyzyskania okresu bezrobocia i kryzysu przemysłowego jaki przeżywa chwilowo Polska, postanowili omówić w dniu 21 i 22 bm. narady okręgowego komitetu. Na miejsce obrad została upatrzona pewna willa w Zielonce.

Policja polityczna jednak w osobach insp. Piątkiewicza i jego pomocnika, kom. Łęskiego wpadła na trop całej akcji. Wywiadowcy policyjni udali się tym samym pociągiem do Zielonki i mieli na oku nie przezuwający komitet komunistyczny.

W stosownej chwili tajemnicza willa została otoczona przez policję i cały komitet w liczbie 27 osób łącznie z wielką ilością materiału obciążającego dostał się w ręce dzielnego kom. Łęskiego.

Aresztowani komuniści zostali odtransportowani pociągiem na dworzec Wileński, skąd całe towarzystwo przewieziono do defensywy na Bracką 17.

W chwili gdy piszemy te słowa, kom. Łęski prowadzi energiczne śledztwo. Równocześnie policja przeprowadza na mieście aresztowania w sferach komunistycznych.

Francusko - angielski pakt moralny.

LONDYN, 24.6. Mac Donald i Herriot postanowili dołączyć do ogłoszonego już komunikatu urzędowego następującą deklarację: „Wobec trudności, w jakich znajdują się oba nasze kraje, doszliśmy do całkowitego porozumienia co do zawarcia paktu moralnego o trwałem współdziałaniu obu krajów“.

PARYŻ, 24.6. Jak się dowiaduje agencja Havasa, Mac Donald i Herriot na konferencji w Chiequers przedewszystkiem mieli na celu wytworzenie atmosfery sympatii i zaufania. Wobec postawienia przez Herriota kwestji gwarancji wykonania przez Niemcy uchwał rzeczoznawców Mac Donald stwierdził niezmierną łączność i solidarność Anglii, Francji i Belgii w stosunku do Niemiec, o ileby usiłowały one świadomie uchylić się od wykonania zobowiązań. Premier angielski dodał, że Anglija, podobnie, jak Francja jest skłonna do pojednania z Niemcami politycznymi, natomiast zajmie stanowczą postawę wobec Niemiec nacjonalistycznych i pangermanistycznych.

Manifestacje faszystów.

BOLONJA, 24.6. Wczoraj odbyło się tu wielkie zebranie okręgowe faszystów z miast i gmin porzeczka Po. Teatr miejskowy został przepełniony delegatami z 1200 gmin od 3 tysięcy z górą kółek faszystowskich. W zebraniu bierze też udział 10 senatorów, 50 deputowanych, oraz wielka ilość b. uczestników wojny. Na wstępie

wygłasza wielką mowę patriotyczną deputowany Grandi. Następne zebranie uchwała rezolucję dla wręczenia jej Mussoliniemu. Rezolucja ta stwierdza niewzruszoną wiarę zebranych w faszystów i jej szefa, Mussoliniego. Po odbyciu zgromadzenia uformowany został imponujący pochód z udziałem około 80000 osób, który wśród owacji tłumów, zebranych na ulicach udał się na plac Wiktora Emanuela. Mowy patriotyczne wygłosili mer Bolonii oraz deputowani Farinacci, Manaresi, Starace, Felicioni i gen. Balbo. Wszyscy mówcy wystawiali faszystom podkreślając wielkie przywiązanie ludności Włoch do Mussoliniego, oraz wyrażając ubolewanie z powodu akcji przeciwników faszystów. W godzinach popołudniowych w siedzibie miejscowego związku faszystowskiego odbyło się zebranie sekretarzy związków prowincjonalnych faszystowskich z udziałem deputowanych. Zebrani, po dokładnem omówieniu sytuacji politycznej, stwierdzili, że wszystkie kółka faszystowskie, reprezentowane przez zebranych, przestrzegają żelaznej dyscypliny i jak zawsze, są gotowe do służenia Mussoliniemu z bezgraniczną wiernością.

W następną niedzielę odbędzie się w Mediolanie wielki zjazd faszystów z udziałem około 100000 osób. Dnia 6 lipca w Palermo odbędzie się wielkie zebranie faszystów z Sycylii.

Z licznych miast m. in. z Turynu, Palermo, Trydentu, donoszą o imponujących manifestacjach na cześć Mussoliniego, świadczących o bezgranicznem zaufaniu do wodza faszystów.

Kandydatury na prezydenta i wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych.

LONDYN, 24.6. Demokraci amerykańscy ustalili, że kandydatem ich na prezydenta będzie MacAdoo a kandydatem na wiceprezydenta Smith. Wspólna kandydatura dwóch polityków demokratycznych czyni pozycję Coolidgea niebezpieczną. Siły obu stronnictw są mniej więcej równe. Jednakże senator Lafolet osłabił kandydaturę republikanów, występując jako odrębny kandydat.

Obieg banknotów a obecna sytuacja gospodarcza.

Powtarzane ostatnio argumenty, iż życie gospodarcze przechodzi w silne przesilenie wskutek niedostatecznego nasycenia rynku pieniężnego znakami obiegowymi, nie odpowiadają wedle zasięgniętych u źródeł miodrajnych informacji istotnemu stanowi rzeczy.

Wartość obecnego obiegu banknotów wynosi 347 milj. złotych i odpowiada mniej więcej wartości jaką przed tem stanowił w pierwszych pięciu miesiącach 1922 roku, w których wskutek pobrania daniny majątkowej zwiększało się znacznie obciążenie podatkowe sfer gospodarczych, a jednak wtedy przemysł i handel nie odczuwał większego przesilenia, chociaż rozlegały się nieraz narzekania, iż obciążenie podatkowe nie odpowiada obiegowi pieniężnemu.

Od czerwca 1922 roku wartość obiegu zmniejszała się stale do końca 1923-go roku dochodząc w lutym do 120 milj. złotych. W listopadzie i grudniu do 80 milj. złotych.

Mimo to życie gospodarcze i wtedy nie odczuwało przesilenia, lub warunki, w których się znajdowało wobec ciągłego spadku marki nie mogły być uważane za pomyślne.

Wprawdzie zmniejszoną wartość obiegu markowego ratowano obiegiem walut obcych wartość jednak tego obiegu łącznie z wartością obiegu markowego, nie dochodziła nigdy do obecnej wartości obiegu złotowego.

Co się tyczy skarg na brak kredytu i jego drożyznę, to zaznaczyć należy, iż wartość kredytów udzielonych przez P. K. K. P. w grudniu wynosiła zaledwie 37,4 milj. złotych, ostatnio zaś doszła do 146,8 milj. złotych. Bank Polski, również dąży do powiększenia obiegu banknotów przez udzielenie kredytów wekslowych, kredyty te jednak nie mogą należycie się rozwinąć wskutek braku materiału wekslowego, wynikającego z transakcji handlowych.

TELEGRAMY.

Aresztowanie Komitetu Komunistycznego.

WARSZAWA, 24.6. Wczoraj po południu w Zielonce pod Warszawą aresztowany został komitet partji komunistycznej, w liczbie 27 osób. Szczegóły tego sensacyjnego aresztowania są następujące:

Komuniści warszawscy, tropieni w stolicy przez policję polityczną, przenieśli się w spokojniejsze okolice podmiejskie, wyzyskując obecny sezon letniczy. Otrzymaawszy ostatnio instruk-

Zapobiec temu mogłoby tylko ożywienie handlu przez niżkę cen hurtowych produkcji przemysłowej. Wraz z wyprzedzą nagromadzonych zapasów ułatwiłoby to przemysłowi otrzymanie na dogodnych warunkach kredytów w Banku Polskim i pozwoliłoby na powrót do normalnej produkcji kalkulowanej wedle rzeczywistych kosztów i dostosowanej do konkurencji zagranicznej obliczonej na potrzeby rynku zewnętrznego i wewnętrznego. Przy sposobności zaznaczyć należy, iż podobny sposób po stabilizacji waluty przełamał przesilenie w przemyśle Austriackim i Czechosłowackim, któremu podstawę do obniżenia kosztów produkcji i do możliwości konkutowania z zagranicą dała obniżka cen hurtowych w okresie przesilenia.

W ten sam sposób musi i przemysł łódzki przejść od anormalnych warunków swojego bytu w dobie inflacji do normalnego rozwoju opartego o stałą walutę i o uporządkowane stosunki Państwa.

KRONIKA.

— W kościele OO. Franciszkanów wezwartek z okazji oktawy Bożego Ciała porządek nabożeństw będzie następujący:

O godz. 7-tej prymaria, o godz. 9 cicha msza św., o godz. 10 wotywa, o godz. 11 suma, po której wyruszy procesja do ołtarzy, ustawionych w Alei Józefiny. Nabożeństwo czerwcowe z kazaniem i procesją w tym dniu odprawi się o godz. 7 wieczorem.

W przyszłą niedzielę pod zwykłymi warunkami można zyskać w tej świątyni odpust zupełny dla siebie i za korzyść zmarłych tyle razy, ile razy kto wstąpi do kościoła i pomodli się we dług intencji Ojca św.

— ZAKONCZENIE ROKU SZKOLNEGO w publicznych szkołach powsz. w Kaliszu.

Inspektor Szkolny w Kaliszu, niniejszem po daje do ogólnej wiadomości, że zakończenie roku szkolnego w szkołach powszechnych odbędzie się w następującym porządku: 26 czerwca o g. 9 rano wszystkie szkoły udadzą się na nabożeństwo do kościoła OO. Franciszkanów w św. Józefa. Tegoż dnia zostanie urządzony popis dzieci w szkołach: o godz. 10 w szkole M. Reja, o godz. 12 A. Mickiewicza, a popoł. o godz. 4 przy godz. 12 A. Mickiewicza, a popoł. o godz. 4 przy ul. 3 Maja; 27 czerwca o godz. 10 odbędzie się popis w szk. E. Orzeszkowej, o godz. 12 St. Konarskiego, o godz. 4 przy popoł. w szkole E. Reppha na, a popoł. o godz. 4 w szk. Franciszkańskiej.

Nadto od 25 czerwca zostanie otwarta wystawa prac szkolnych w szkołach 3 Maja, 17 marca, E. Reppha, A. Mickiewicza i E. Orzeszkowej. Od 26 czerwca w szkołach M. Reja i Franciszkańskiej, a 27 czerwca w szk. St. Konarskiego.

Zainteresowanych wychowaniem młodzieży szkolnej, na wyżej wymienione uroczystości zaprasza

Inspektor Szkolny
STEFAN GLIWICKI.

— WYSTĘPY KAROLA ADWENTOWICZA W KALISZU.

Jak już donosiliśmy zjeżdża do nas trupa warszawskich artystów z mistrzem Karolem Adventowiczem, która grać będzie w sali kino teatru Stylowego. W piątek dnia 27 bm. dany będzie dramat Strindberga pt. „Ojciec, a w sobotę głośna sztuka Andrejewa pt. „Myśl”. Kreacje mistrza Adventowicza w tych sztukach bezkonkurencyjne. Bilety po cenach przystępnych na byćwać można w cukierni WP. Mayera.

— TEATR LETNI.

Program obecny w nowym repertuarze, ściągający tłumy publiczności Sympatyczny, świetny jak zwykle Seweryn Michałowski doprowadza imirowizowanymi dowcipami do łez ze śmiechu. Uroczą Basia Halmirska, tak zawsze pełną finezji czaruje piosenkami, a gdy dodać jeszcze ulubieńców kaliskiej publiczności barytona Horwata i piosenkarza Renarda oraz innych wybitnych sił artystycznych jak pp. Bono, Roland, Wiśniewska i Skota. Nic dziwnego, że taki teatrzyk zyskuje coraz więcej zwolenników. Dyrekcja energicznie bierze się do pracy i co najważniejsze, że przedstawienia rozpoczynają się wciąż punktualnie o godz. 9. Kasa czynna od 7.

— OPERETKA W KALISZU.

znakomita operetka, Clou sezonu Warszawy „Najpiękniejsza z Kobiet” w wykonaniu najlepszych sił operetkowych, zostanie odegrana w niedzielę 29 bm. W przedstawieniu oprócz głównej wykonawczyni, uroczej Haliny Kidawskiej, biorą udział: Kazimierz Szerszyński, wykwintny amant tenor teatru „Nowości” fenomenalny komik Stanisław Woliński, Tadeusz Paliszewski (symp. tenor) Czesław Zbierzyński Zofia Żukowska, oraz świetny wykonawca roli dyrektora teatru, w tej samej operetce w warszawie Józef Winiaszkiewicz. Operetkę urozmaici: balci „szymi-polka” pod kierownikiem znakomitego baletmistrza Aleksandra Piotrowskiego. Ze wszechmiar interesujące przedstawienie zapowiada się silną frekwencją.

Bilety w cenie od 2 do 6 zł. do nabycia w cukierni WP. Mayera.

— MECZ PROSNA I — ZYD. G. KL. SPORT, 8:0.

W dniu 22 bm. na boisku w Nowym Parku rozegrany został mecz piłki nożnej między wymienionymi drużynami. Gra nie była zbyt interesująca wobec olbrzymiej przewagi Prosny, która pod koniec lekceważyła już przeciwnika. Rezultat 8:0 na korzyść Prosny. Zawody w piłkę nożną poprzedziły zawody lekkoatletyczne, które bodaj poraz pierwszy w Kaliszu wypadły niżej wszelkiej krytyki organizacji zawodów i strona i celniczna, stała na poziomie zawodów urządzanych w Psiej Wólce. Pospadarzem boiska był Żydowski klub Sim Sport.

— ZEBRANIA KONTROLNE ROCZNI-KOW 1883 — 1899.

M. S. Wojsk. zarządziło, ażeby PKU: w czasie do 1-go października rb. przeprowadziły do datkowe zebrania kontrolne względnie przegląd tych obywateli roczn. 1883 — 1899, którzy dotychczas do zebrań kontrolnych nie stanęli. Kontroli dokonują dodatkowe komisje przeglądowe, które będą urzędować raz na tydzień w PKU. Faworyzowanie do zebrań kontrolnych do kona PKU, drogą osobistą wezwać. Władze administr. i instancji otrzymają polecenie dołączenie dopilnowania punktualnego zgłoszenia się do zebrań kontrolnych. W dn. 1.10 br. ma być ostatecznie ustalony stosunek tych roczn. do powszechnego obowiązku służby wojskowej.

— CO SIĘ STANIE Z MARKAMI.

Od dnia 2 bm. wymieniania, jak wiadomo kasy skarbowe marki pol. na złote. Następnie Kasy Skarbowe zebrane marki dziurkują za pomocą specjalnych maszyn, wybijając na każdym banknocie po 4 otwory. Jest to oznaka bezwarłowości banknotów. Prócz tego Kasy Skarbowe otrzymały zakaz wypuszczania w obieg marek polskich.

— ZMIANY W UMUNDUROWANIU WOJASKA. Jak się dowiadujemy, rozpatrywane projekty częściowo uchwalono przez komisję ubiorczą M. S. Wojsk. w sprawie wprowadzenia nowych mundurów i pewnych zmian umundurowaniu zostały na pewien czas odłożone, przez wyższe czynniki wojskowe. Przypuszczalnie sprawa ta wiąże się z krytycznym położeniem materialnym oficerów — co do którego ministerstwo czyni starania w kierunku jego poprawy.

— UBRANIA DLA ZWOLNIONYCH INTERNOWANYCH UKRAINCÓW.

W związku ze zwalnianiem internowanych żołnierzy ukraińskich, pełniących roboty pomocnicze przy oddziałach wojskowych M. S. Wojsk. zezwoliło na pozostawienie im przy zwalnianiu ubrań wojskowych ewent. cywilnych.

Jak wiadomo, ubrania te wydawane były przez władze wojskowe internowanym na czas robót wykonywanych przez nich przy oddziałach wojskowych.

— TERMIN DOPŁATY DO ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH NA ROK 1924 upływa z dniem 30-go czerwca 1924 r. i bezwarunkowo przedłużonym nie będzie. Kwoty dopłaty podane zostały w obwieszczeniu Izby skarbowej z dnia 26 maja 1924 r. L. 5330/24 II. Bezwzględnie po upływie powyższego terminu odbędzie się ścisła kontrola świadectw przemysłowych i przeciw płatnikom, którzy nie uskutecznią należnych dopłat, wdrożone będą kroki egzekucyjne, względnie postępowanie karne, z zastosowaniem kar za zwłokę po 2 proc. miesięcznie i pół proc. podwyżki za każdy dzień zwłoki, niezależnie od kosztów egzekucyjnych.

Płatnicy, którzy przy dopłacie zaklasyfikują swe przedsiębiorstwa niewłaściwie do kategorii niższej, ulegną grzywnie do 3-krotnej wysokości różnicy między ceną należnego, a wyklu-

pionego świadectwa przemysłowego. Kara ta nie zwalnia od obowiązku nabycia właściwego świadectwa przemysłowego. Wskazaniem też jest, aby płatnicy, dla uniknięcia w ostatnich dniach nałogu oraz ujemnych konsekwencji, z powodu niemożności pobrania od nich do dnia 30-go czerwca br. dopłaty, zgłaszali się we własnym interesie w kasach skarbowych jak nałóż, nie.

Jak się dowiadujemy ministerstwo skarbu zgodziło się na prolongowanie dopłaty do świadectw przemysłowych. Pierwsza połowa tej dopłaty ma być uiszczona do 1 lipca br., druga do 20 sierpnia br.

Bilansowanie w złotych.

Jednocześnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, przyjętem na ostatnim posiedzeniu rady ministrów, ukaże się rozporządzenie ministra skarbu wydane w porozumieniu z ministrem przem. i handlu w sprawie sposobu oszacowania przedmiotów majątkowych oraz sposobu księgowania przy sporządzaniu bilansów złotych.

W ogólnych zarysach odbywać się to ma w sposób następujący: wszystkie przedmioty majątkowe należy szacować na dzień na jaki sporządzono bilans. Przy oszacowaniu należy stosować się do zwyczajów kupieckich z pewnymi ograniczeniami, które polegają na ustaleniu nieprzekraczalnych granic oszacowania zarówno nieruchomości maszyn i urządzeń technicznych, nieprzeznaczonych do zbytu, jak również towarów półfabrykatów, surowców, akcji i innych przedmiotów wartościowych. Za nieprzekraczalną granicę rozporządzenie uznaje cenę nabycia względnie koszt produkcji, przeliczony na złote. Szacowanie poniżej wartości rynkowej lub kosztu nabycia nie jest dozwolone. Tow. ubezpieczeń poddane będą specjalnym przepisom.

Pozatem rozporządzenie wykonawcze przewiduje ułatwienia w sposobie księgowania dla tych przedsiębiorstw, które bilans otwarcia w złotych sporządzą na początek bieżącego roku operacyjnego a księgować będą od początku tego roku w markach polskich.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o bilansowaniu złotych wejdzie w życie niezwłocznie po ogłoszeniu go w Dzienniku Ustaw, co nastąpi w dniach najbliższych.

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.18½
Londyn	22.47
Paryż	28.26
Szwajcaria	92.05
8% pożycz. zł.	7.10
4% pożycz. prem.	0.54
Bony zł. S. II A.	0.74
Listy Tow. K. Ziem. 4½	16.40
Złoty	= 1.800.000 mk.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 24 czerwca 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	754.9. m.m.
2) Kierunek wiatru	N
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	Zachm. umiark.
5) Wilgot. bezwzględna	9.9
6) Wilgot. względna	86%
7) Temp. powietrza	+13.7
8) Ilość opadów	0.1 m.m.
9) Najwyż. temp.	+19.4
10) Najniż. temp.	+14.5
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm.	+1.80

„AMERYKA”

Miesięcznik Ilustrowany

Poświęcony poznaniu Dalekiego Zachodu i Sprawom Polskim
Pod Redakcją MIECZYSLAWA TULEJI

Ukazał się bogato ilustrowany ZESZYT SAMOCHODOWY (za maj).
TREŚĆ: Znaczenie automobilizmu. — Historia samochodu. — Henry Ford o sobie. — Masowa Fabrykacja Samochodów w Ameryce. — W garażu (obrazek fantastyczny). Kilka słów o samochodach amerykańskich. — Produkcja samochodów w St. Zjednoczonych. — Drobiazgi samochodowe. — Polacy w Brazylii. — Pięćlecie pracy Y. M. C. A. w Polsce. — Przemysł, Handel i Finanse. — Pożegnanie Posła Gibsona i wiele innych.

ZESZYT ZAWIERA WARUNKI KONKURSU NA NOWĄ NAZWĘ DLA MIES. „AMERYKA”
„AMERYKA” jest najsukcesowniejszym organem ogłoszeniowym. Cena zeszytu zł. 1,25 g.
i z przesyłką zł. 1,40 gr. Zadzajcie wszędzie! Adres Redakcji i Administracji:
Warszawa, Nowy-Swiat 74 (Pałac Staszycy). Konto w P.K.O. Nr. 7.136.

OGŁOSZENIE.

Wydział Powiatowy Sejmiku Kaliskiego niniejszem ogłasza, że w dniu 28 czerwca 1924 r. o godzinie 11 ej przed południem odbędzie się w ośrodku majątku Dzierzbina gminy Zbiersk powiatu Kaliskiego publiczna licytacja na wydzierżawienie sadu owocowego, znajdującego na wspomnianym ośrodku Dzierzbina, a należącego do Sejmiku Kaliskiego od sumy 350 złp. in plus.

Sad w Dzierzbinie można obejrzeć każdego czasu, warunki licytacji są do przejrzania w biurze Wydziału Powiatowego oraz na miejscu w Dzierzbinie.
1216 Wydział Powiatowy.

TOWARZYSTWO REKLAMY MIĘDZYNARODOWEJ Sp. z o. o.

w WARSZAWIE, ul. Marszałkowska Nr. 124
Telefon 205-68 (Dyrekcja). 142-74 (Dział ogłoszeń)
GENERALNA REPREZENTACJA NA POLSKĘ FIRMY

RUDOLF MOSSE

DORLAND INTERNATIONAL

Zastępstwo w Amsterdamie, Bazylei, Berlinie, Brukseli, Budapeszcie, Bukareszcie, Frankfurt, Gdańsku, Hamburgu, Lipsku, Londynie, Madrycie, Monachium, New-Yorku, Paryżu, Pradze, Wiedniu, Zagrzebiu, Zurychu i t. d.

Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych po cenach oryginalnych. Reklama uliczna, świetlna, kolejowa, tramwajowa, pocztowa, kinematograficzna i t.p. Projekty reklamy artystycznej.

WYDAWNICTWO

KSIĘGA ADRESOWA POLSKI

DLA HANDLU, PRZEMYSŁU, RZEMIOSKA i ROLNICTWA.

Nasza księga adresowa będzie pierwszym w Polsce wydawnictwem adresowym, redagowanym według wzoru najdoskonalszych wydawnictw światowych i stanowić będzie niezbędne źródło informacyjne dla każdego polaka i każdego cudzoziemca, interesującego się jakkolwiek dziedziną życia gospodarczego Polski.

1179

Kaliska Fabryka Ogrodzeń Drucianych i Tkanin Metalowych I. KARDOLIŃSKA

KALISZ, Nowolipowa 27.

Poleca na sezon bieżący po cenach konkurencyjnych:
sploty cynkowe do ogrodzeń, drut kolczasty, skobelki; słupki żelazne z kamienia, betonowe; furtki, bramy. Tkaniny druciane — — — przetaki i wycieraczki. — — —

Potrzebny

KUCHARZ

od 1 lipca 1924

kawaler lub żonaty. Zgłaszać się Dąbrowa Wielka przez Sieradz. 1200

Zupełna

wyprzedaż mebli
na raty!

w magazynie mebli
1197 Wrocławska 45.

Do sprzedania 9 morg ornej ziemi

pszenno-huraczanej, przy szosie Tureckiej, jeden kilometr od Kalisza. Wiadomość u p. adwokata Strzyżewskiego, Kalisz, Browarna 6. m. 5. 1204

Sklep spożywczy

Z urządzeniem i towarami
Sprzedam od zaraz
Wiadomość na miejscu
KALISZ Górnośląska 61.
1202

!Mieszkanie!

Dwa pokoje z kuchnią i balkonem wraz z umeblowaniem lub bez za cenę nader niższą odstąpię zaraz. Wiadomość w Redakcji. 1218

ODSTAPIĘ

pokój

z rzeczami 1222
Wiadomość w Redakcji.

Zginał paszport

wydany przez magistrat m. Kalisza na imię Marji Wierulskiej—Wiśniewskiej. 1221

Do dostawy z Anglii

oryginalne garnitury parowe do młocki

fabryki wszechświatowej sławy

MARSHALL SONS
& Co. Ltd. GAINSBROUGH

o r a z

do dostawy ze składów własnych:

żniwiarki Deeringa,

siewniki kombinowane

i buraczane Łosonezskie.

wszelkie maszyny rolnicze fabryk
— krajowych i zagranicznych —

p o l e c a

Syndykat Rolniczy Kaliski, Sp. Akc. Kalisz.

FILJE: Błaszki, Konin, Sieradz, Turek, Słupca, Uniejów. 987.

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY
NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO W WIELKIEM
WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM i NA PRZYLE-
— — — — — GŁYCH KRESACH — — — — —

„EXPRESS LUBELSKI”

wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, redagowany żywo i interesująco, mając świetnie zorganizowaną służbę informacyjną — — —

jest w skutek swej użyteczności we wszystkich sferach
NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM
HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.

Adres wydawnictwa: LUBLIN, „Express Lubelski”
ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr 17

Więści nowe

TYGODNIK POLITYCZNO—SPOŁECZNO—
LITERACKI (BEZPARTYJNY) ZAWIERA
CIEKAWE BARDZO WIADOMOŚCI.

Daje najszybsze i najdokładniejsze informacje z kraju i zagranicy, posiada swoich korespondentów we wszystkich większych środowiskach Polski i stolicach świata.

ADRES: Red. Warszawa, Sienna 29, m. 7
Konto czek. P. K. O 8919.

Pren. kwart. z przesyłką 4.500.000 mk.
681

Zginał paszport

wydany przez magistrat m. Kalisza, oraz
KSIĄŻECZKA wojskowa
wydana przez P. K. U. Kalisz na imię Rosen Mordka
rocznik 1897. 1223

Zginał dowód osobisty

wydany przez Urząd gminy Staw na imię Marcellego Skrzybalskiego. 1217

Zginał paszport

wydany przez magistrat w Wieruszowie na imię Zeldy Kasriel. 1220

Zginał paszport
wydany w Ozorkowie na imię Roberta Merkiela. 1220